

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДУ «Інститут нейрохірургії
ім. акад. А. П. Ромоданова Національної академії
медичних наук України»,
академік НАМН

_____ **Євгеній ПЕДАЧЕНКО**

Розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради
« _____ » _____ 2021 р., протокол № _____

ПОЛОЖЕННЯ

про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку в Державній установі «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова Національної академії медичних наук України»

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку в Державній установі «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова Національної академії медичних наук України» (далі – Положення) розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про запобігання корупції», Методичних рекомендацій щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 02.04.2021 року № 5, Постанови КМУ від 14 липня 2021 р. № 725 Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, Статуту Державної установи «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова Національної академії медичних наук України», Кодексу корпоративної етики науковців, лікарів і медичних працівників Державної установи «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова Національної академії медичних наук України» (далі – ДУ «ІНХ НАМН»), і створює механізми та регулює порядок виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності організаторів та учасників освітніх заходів, посадових осіб та співробітників ДУ «ІНХ НАМН».

1.2. У Положенні додатково, окрім законів та постанов України, використані, проаналізовані (за необхідності викладені у редакції відповідно до особливостей і діяльності ДУ «ІНХ НАМН») інформаційні матеріали з відкритих джерел електронних ресурсів - сайтів (у тому числі щодо нормативної бази) вітчизняних закладів вищої освіти, наукових установ, тощо.

1.3. Зазначене Положення поширюється на посадових осіб та співробітників ДУ «ІНХ НАМН». Під посадовими особами, відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини

першої статті Закону України «Про запобігання корупції», слід розуміти працівників ДУ «ІНХ НАМН», які наділені посадовими повноваженнями здійснювати організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції. Визначальним при цьому є обсяг функцій (обов'язків) відповідного працівника.

1.4. Мета Положення полягає у запобіганні конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку (далі – БПР) та недопущення залучення і використання коштів фізичних (юридичних) осіб для реклами лікарських засобів, медичних виробів або медичних послуг.

1.5. Окремі питання, не зазначені у цьому Положенні, регулюються згідно з чинним законодавством України.

2. Поняття та принципи запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку

2.1. Визначення термінів.

– *безперервний професійний розвиток* працівників сфери охорони здоров'я – безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей працівників сфери охорони здоров'я, що дає їм змогу підтримувати або підвищувати рівень професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я;

– *заходи безперервного професійного розвитку* – освітні заходи медичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професіоналізму і розвиток індивідуальної медичної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування сфери охорони здоров'я;

– *конфлікт інтересів* – суперечність між приватним інтересом особи та її інтересом, пов'язаним із проведенням заходів безперервного професійного розвитку, що впливає на об'єктивність організації та змісту таких заходів;

– *потенційний конфлікт інтересів* – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

– *реальний конфлікт інтересів* – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Тобто складовими конфлікту інтересів (реального, потенційного) є:

приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі;

близькі особи – особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із посадовою особою підприємства (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із посадовою особою не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також – незалежно від зазначених умов – чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта;

пряме підпорядкування – відносини прямої організаційної або правової залежності підлеглої особи від її керівника, в тому числі через вирішення (участь у вирішенні) питань прийняття на роботу, звільнення з роботи, застосування заохочень, дисциплінарних стягнень, надання вказівок, доручень тощо, контролю за їх виконанням.

2.2. Принципи запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів БПР:

– не провадити безпосередньо або із залученням третіх осіб діяльність, пов'язану з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів та медичних виробів;

– не залучати до складу засновників (учасників, власників) або органів управління осіб, які провадять діяльність, пов'язану з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, імпортом лікарських засобів та медичних виробів, або перебувають у господарських, цивільних, трудових відносинах з особами, які провадять таку діяльність;

– не приховувати наявність правовідносин з особами, якими провадиться діяльність з виробництва, оптової та роздрібною торгівлі, імпорту лікарських засобів та медичних виробів;

– не рекламувати торгові назви лікарських засобів та медичних виробів під час проведення заходів БПР;

2.3. Відповідно до статті 28 «Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону зобов'язані:

– вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного чи уявного конфлікту інтересів;

– повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли посадова особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів, безпосереднього керівника або директора, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника, або в колегіальному органі – Національне агентство з питань запобігання корупції або відповідний колегіальний орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів;

– не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;

– вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

2.4. Посадові особи ДУ «ІНХ НАМН» не можуть прямо чи опосередковано спонукати у будь-який спосіб підлеглих до прийняття рішень, вчинення дій або бездіяльності всупереч закону на користь своїх приватних інтересів або приватних інтересів третіх осіб.

Безпосередній керівник або директор протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів приймає рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу. У разі існування в особи сумнівів щодо наявності в неї конфлікту інтересів вона зобов'язана звернутися за роз'ясненнями до Національного агентства з питань запобігання корупції. У разі якщо особа не отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона діє відповідно до вимог, передбачених Законом України «Про запобігання корупції» та цього Положення.

Якщо особа отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона звільняється від відповідальності, якщо у діях, щодо яких вона зверталася за роз'ясненням, пізніше було виявлено конфлікт інтересів.

2.7. Безпосередній керівник або директор, якому стало відомо про конфлікт інтересів підлеглої йому особи, зобов'язаний вжити передбачені Законом України «Про запобігання корупції» заходи для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів такої особи.

3. Дії щодо врегулювання конфлікту інтересів

3.1. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у посадовій особи ДУ «ІНХ НАМН», яка входить до складу колегіального органу (організаційний комітет освітніх заходів БПР (майстер-клас, семінар, тренінг, фахова школа, науково-практична конференція, з'їзд та ін.), Вчена рада, атестаційна комісія тощо), вона не має права брати участь у прийнятті рішення цим органом, а саме:

- забороняється враховувати особу, у якої виник реальний чи потенційний конфлікт інтересів під час визначення кількості членів, необхідних для правомочності розгляду колегіальним органом відповідного питання;

- забороняється участь особи, у якої виник реальний чи потенційний конфлікт інтересів в розгляді (обговоренні) такого питання;

- забороняється участь особи, у якої виник реальний чи потенційний конфлікт інтересів в прийнятті рішення колегіальним органом (голосуванні) з такого питання, а саме голосувати «за», «проти», «утримався».

Про конфлікт інтересів посадової особи ДУ «ІНХ НАМН», організаторів та членів освітніх заходів БПР може заявити будь-який інший член відповідного колегіального органу або учасник засідання, якого безпосередньо стосується питання, що розглядається. Заява про конфлікт інтересів члена колегіального органу заноситься в протокол засідання колегіального органу.

У разі якщо неучасть посадової особи ДУ «ІНХ НАМН», яка входить до складу колегіального органу, у прийнятті рішень цим органом призведе до втрати правомочності цього органу, участь такої особи у прийнятті рішень має здійснюватися під зовнішнім контролем. Рішення про здійснення зовнішнього контролю приймається відповідним колегіальним органом.

Особи, уповноважені на ведення протоколів колегіальних органів (секретарі) зобов'язані протягом одного дня з часу оформлення протоколу надавати витяг з протоколу, в якому було зафіксовано заяву про конфлікт інтересів директору ДУ «ІНХ НАМН».

3.2. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у посадових осіб ДУ «ІНХ НАМН» не в складі колегіального органу, такі посадові особи повідомляють не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була

дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів, безпосереднього керівника або директора, шляхом надання повідомлення про реальний або потенційний конфлікт інтересів. Безпосередній керівник або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади, якому стало відомо про конфлікт інтересів підлеглої йому особи, зобов'язаний вжити передбачені Законом заходи для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів такої особи.

3.3. Врегулювання конфлікту інтересів здійснюється відповідно до статті 29 Закону України «Про запобігання корупції» шляхом:

- 1) усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- 2) застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;
- 3) обмеження доступу особи до певної інформації;
- 4) перегляд обсягу службових повноважень особи;
- 5) переведення особи на іншу посаду;
- 6) звільнення особи.

3.4. Особи, зазначені в пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону «Про запобігання корупції», у яких наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів, можуть самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих документів безпосередньому керівнику.

3.5. Звільнення особи з займаної посади у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів здійснюється у разі, якщо реальний чи потенційний конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований в інший спосіб, в тому числі через відсутність її згоди на переведення або на позбавлення приватного інтересу.

4. Прикінцеві положення

4.1. Положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку в ДУ «ІНХ НАМН» затверджується на засіданні вченої ради. Зміни та доповнення до Положення розглядаються та затверджуються на засіданні вченої ради інституту.

4.2. Положення набирає чинності з моменту затвердження його вченою радою ДУ «ІНХ НАМН». Положення оприлюднюється на сайті інституту.